

ת"פ 22960/03/16 - מדינת ישראל נגד שמעון ערבליך

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 22960-03-16 מדינת ישראל נ' ערבליך

לפני כבוד השופט שאול אבינור
המאשימה: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד רועי ברק
פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)
נגד
הנאשם: שמעון ערבליך
ע"י ב"כ עוה"ד דוד ליבאי ואברהם שהבזי

גזר דין

א. רקע כללי:

1. הנאשם הורשע - על יסוד הודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן - בתשע עבירות של שימוש במרמה, ערמה או תחבולה, במטרה להתחמק ממס, לפי הוראות סעיף 220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] (להלן - הפקודה).
2. עניינה של הפרשה דנא הינו השמטת הכנסות שהפיק הנאשם מהשכרת נכסי מקרקעין למגורים, בין שנת 2005 לבין שנת 2013 (להלן - התקופה הרלוואנטית). הנאשם, יליד שנת 1937, הינו יהודי תושב ואזרח בלגיה, המבקר תכופות בישראל. בתקופה הרלוואנטית היה הנאשם בעלים של 13 נכסי מקרקעין באזור תל-אביב, המשמשים למגורים (להלן - הנכסים). הנאשם לא הגיש למס הכנסה דוחות על הכנסותיו מהשכרת הנכסים למגורים וממילא לא שילם מס על הכנסותיו אלה.
3. מתחילת הדרך לא כפר הנאשם בעובדות האמורות, הגם שהעלה להגנתו שתי טענות מרכזיות:
האחת, השכרת הנכסים לא נעשתה על-ידי הנאשם עצמו אלא באמצעות מיופה-כוחו בישראל, מר משה שמש. הנאשם טען אפוא כי הסמיך את מר שמש לטפל בכל ההיבטים הנוגעים להשכרת הנכסים, לרבות תשלומים נדרשים לרשויות, והסתמך עליו באופן מוחלט בעניינים אלה.
השנייה, הכנסותיו של הנאשם מהשכרת הנכסים בתקופה הרלוואנטית לא היו בסכום כולל של **7,232,600 ₪**, כנטען בעובדות כתב האישום, אלא בסכום הנמוך הימנו בהרבה. בהקשר זה יש לציין, כי בעניין המחדל מושא עובדות כתב האישום הגיע הנאשם להסכם שומה עם פקיד השומה, שבמסגרתו שילם סכום כולל של **295,000 ₪** לשם הסרת המחדל.
4. הצדדים השתתפו בהליך גישור, שלא צלח, ועל כן הועבר התיק לשמיעת הראיות לפניי. לאחר שנשמעו הראיות - ולרקע ההיקף המצומצם של המחלוקות העובדתיות והמשפטיות שנתגלו במהלך שמיעת הראיות - שבו הצדדים להליך הגישור (בפני מותב אחר). הפעם הליך הגישור צלח והצדדים

הגיעו להסדר טיעון, שהועלה על הכתב, הכולל עתירה לתיקון כתב האישום והסכמות חלקיות לעניין העונש.

5. כתב האישום המתוקן, שהוגש במסגרת הסדר הטיעון, כולל שני תיקונים עיקריים:

האחד, מחיקת נכס מקרקעין נוסף (14 במספר), שמתחילת הדרך כפר הנאשם בבעלותו עליו (ר' בתשובת הנאשם לכתב לאישום). כתב האישום המתוקן כולל אפוא 13 נכסי מקרקעין, כאמור בפסקה 2 דלעיל.

השני, תיקון סכום הכנסותיו של הנאשם, מהשכרת הנכסים, לסכום כולל של **₪ 3,500,000**, דהיינו: פחות ממחצית הסכום שנקב בכתב האישום המקורי.

6. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן והורשע, על יסוד הודאה זו, בעבירות שבהן הואשם (ר' בפסקה 1 דלעיל. מספר העבירות נקבע לפי מספר שנות המס שבתקופה הרלוואנטית).

7. לענין הענישה הגיעו הצדדים, במסגרת הסדר הטיעון, להסכמות שלפיהן הם יעתרו להטלת העונשים הבאים:

(1) המאשימה תגביל עצמה, ברכיב הענישה של מאסר בפועל, לטיעון לעונש של 8 חודשי מאסר בפועל, בעוד שההגנה תהיה חופשית בטיעונה. יוטעם, כי המאשימה הסכימה לקבלת חוות דעת הממונה על עבודות השירות בעניינו של הנאשם, תוך שצינה כי אין בכך הבעת עמדה מטעמה לענין העונש (ר' בפרוטוקול, עמ' 207 שורה 8).

(2) מאסר על-תנאי לפי שיקול דעת בית המשפט.

(3) קנס בסך כולל של 1,500,000 ₪ או מאסר תמורתו, לתקופה שתיקבע על-ידי בית המשפט. הוסכם בין הצדדים כי הקנס ישולם תוך 30 יום מיום סיום עונש המאסר, וזאת מתוך ערבות בסך הנ"ל שהופקדה בתיק בש"ע 24201-03-16.

8. הנאשם נשלח לקבלת חוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר, אשר מצא את הנאשם מתאים לנשיאת עונשו בדרך של עבודות שירות.

ב. הראיות לקביעת העונש ועיקר טיעוני ב"כ הצדדים:

(1) הראיות מטעם המאשימה ועיקר טיעוני בא-כוחה:

9. מטעם המאשימה לא הוגשו ראיות לקביעת העונש. ב"כ המאשימה פתח את טיעונו בסקירת קביעות הפסיקה באשר לחומרתן העקרונית של עבירות המס. ב"כ המאשימה הדגיש את הערכים החברתיים הנפגעים כתולדה מביצוען של עבירות מס והוסיף כי עבריינות המס פוגעת בחברה בכלל ובאוכלוסייה המוחלשת בפרט. יתר על כן, עבריינות המס יוצרת "כלכלה שחורה", שהנהנים ממנה הם עברייני המס היכולים להציע את שירותיהם במחירים זולים יותר מהאזרחים שומרי-החוק.

10. ב"כ המאשימה צירף לטיעונו קלסר אסמכתאות, הגם שיש לציין כי רובן ישנות יחסית. יתר על כן בחלק מאסמכתאות נפסקו עונשי מאסר בפועל החמורים במידה ניכרת מהעונש לו עותרת המאשימה לפני, כך שהרלוואנטיות שלהם לענין הקונקרטי שלפניי הינה מוגבלת (ר' במיוחד ע"פ (מחוזי ירושלים)

40038/07 **מרדכי ואח' נ' מדינת ישראל** (25.10.2007); רע"פ 5060/04 **הגואל נ' מדינת ישראל** (24.02.2005).

ב"כ המאשימה הפנה גם לרע"פ 7773/16 **חננאל נ' מדינת ישראל** (26.10.16), בו לא התערבו ערכאות הערעור בקביעת מתחם עונש הולם בין 8 חודשי מאסר בפועל לבין 24 חודשי מאסר בפועל. באותו מקרה דובר אמנם בהשמטת הכנסות בסכום פחות מבעניינו, סכום של כמיליון ₪, אך גם בעבירות נוספות שנעברו, לרבות בגין ניהול פנקסי חשבונות כפולים והשמדת או הסתרת מסמכים בעלי ערך לעניין השומה. יוטעם עוד, כי בכל שלושת המקרים הנ"ל המחדלים **לא** הוסרו.

11. ב"כ המאשימה ציין את נסיבות החומרה המיוחדות למקרה דנא, שהן: (א) סכום ההשמטה הגבוה, דהיינו: 3,500,000 ₪; (ב) משך ביצוע העבירות הניכר, דהיינו: תשע שנות מס; (ג) ריבוי הנכסים המדוברים, הכוללים בין השאר דירות שפוצלו ליחידות מגורים נפרדות; ו-(ד) העובדה שמדובר בהעלמת מקור הכנסה שלם. עוד הדגיש ב"כ המאשימה, בהקשר זה, כי הנזק שנגרם לציבור כתוצאה מביצוע העבירות אינו מסתכם בסכום המס שנגרע מקופת המדינה בלבד, אלא כולל גם את הפגיעה במנגנון דיווח המס. יתר על כן, כך הוסיף וטען ב"כ המאשימה, בעבירות כגון דא היבט ההרתעה הוא מרכזי ועל כן יש לבכר את שיקולי ההרתעה על-פני הנסיבות האישיות של הנאשם.

12. ב"כ המאשימה ביקש ללמוד, לחומרת העונש, מההלכה שנפסקה לאחרונה בע"א 7204/15 **פקיד שומה תל אביב 4 נ' עיזבון המנוחה דפנה לשם ז"ל** (02.01.2018) (להלן - עניין **לשם**). ב"כ המאשימה טען, כי בפסק דין זה נקבע שהכנסות משכר דירה במקום בו מושכרות יחידות דיור רבות נחשבות כהכנסה מעסק ולכך השלכות לחומרת עונשו של הנאשם.

13. באשר לנסיבות הרלוואנטיות לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם ציין ב"כ המאשימה את היעדר העבר הפלילי של הנאשם וכן את ההודאה ונטילת האחריות, אך הוסיף כי הדברים נעשו בשלב מאוחר יחסית בניהול ההליך. בנוסף, הגם שהנאשם הסיר את מלוא מחדלו, אין בכך כדי לרפא את עצם מעשה העבירה. לבסוף, אמנם חלף זמן מאז ביצוע העבירות, אך לא מדובר בחלוף זמן חריג לתיקים כלכליים בהיקף דומה.

14. ב"כ המאשימה התייחס בטיעונו גם לגילו המתקדם של הנאשם, אך טען כי גיל זה שוקלל במסגרת הסכמות המאשימה להגבלת טיעוניה לעונש ועל כן אין לגזור ממנו הקלה נוספת לנאשם. זאת, בפרט נוכח הפסיקה הקובעת שגיל מתקדם, כשלעצמו, אינו עילה להימנעות מהטלת עונש של מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח.

15. יוטעם, כי הגם שב"כ המאשימה הפנה לפסיקה בעניין מתחם העונש ההולם (עניין **חננאל** הנ"ל וכן פסיקה נוספת), ועל אף שציין את הנסיבות, הרלוואנטיות לשיטתו לגזירת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, בסופו של דבר לא עתר ב"כ המאשימה לקביעת מתחם עונש הולם ספציפי ואף לא טען למיקום ספציפי של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם; תוך הותרת קביעות אלה לשיקול דעתו של בית המשפט. עם זאת, ב"כ המאשימה ביקש להצביע בטיעונו על כך שהעונש לו עותרת המאשימה - כאמור, שמונה חודשי מאסר בפועל - הינו העונש הראוי במקרה דנא.

16. ב"כ הנאשם הגיש, כראיות לקביעת העונש, אסופת מכתבים וצילומים (הוגשה וסומנה ס/1). מסמכים וצילומים אלה מלמדים על היקפה הנרחב של פעילותו הציבורית והנדבנית של הנאשם וכוללים, בין השאר, מכתבים מראשי ממשלה לשעבר וצילומים עמם (מדובר בראשי הממשלה מנחם בגין, שמעון פרס ויצחק רבין), וכן צילומים של הנאשם עם אישים נוספים.
17. ב"כ הנאשם פתח את טיעונו בעתירה לכיבוד הסדר הטיעון, שנערך בין הצדדים, תוך הימנעות מגזירת עונש של מאסר בפועל. ב"כ הנאשם הרחיב בטיעונו בתיאור נסיבותיו האישיות של הנאשם. זאת, החל מהולדתו של הנאשם בישראל - כנצר למשפחות רבניות ידועות, הן מצד אמו והן מצד אביו - ועד היום, לאחר שהנאשם כבר חגג את יום הולדתו ה-81: הנאשם למד בצעירותו בישיבה, נחשב לעילוי והוסמך לרבנות. בגיל צעיר נשלח הנאשם לאנגליה, על מנת לכהן כראש ישיבה, ולאחר מכן עבר להתגורר באנטוורפן, בבלגיה. באנטוורפן החל הנאשם לעסוק בסחר ביהלומים, ועל כך פרנסתו, אך במקביל שימש כאחד מראשי הקהילה היהודית בעיר, שליח ציבור, נואם וחזן.
18. ב"כ הנאשם תיאר את הקריירה המקצועית של הנאשם בתחום הסחר ביהלומים, שבו, כך לדבריו, זכה הנאשם לשם טוב ולהצלחה רבה. במקביל עסק הנאשם בנדבנות ובגיוס תרומות למען מדינת ישראל, למטרות ציבוריות שונות. הנאשם נשוי, אב ל-13 ילדים וכן סב לנכדים ולנינים רבים. אשתו של הנאשם חולה מאוד, כיום חיה בתל-אביב והנאשם מגיע תכופות ארצה כדי לסעוד אותה.
19. ב"כ הנאשם טען כי הרקע לביצוע העבירות היה רצונו של הנאשם להעביר את חסכונו לישראל, לקנות מספר דירות ואת הכספים שיתקבלו מהשכרתן ולאחר מכן ממכירתן לחלק בין ילדיו ונכדיו. לא דובר כאן, לדבריו, ברכישת נכסים למטרות של רווח אלא למטרה המוגדרת של הבטחת ירושת הצאצאים. בנוסף, לטענתו לא דובר בעסק, שכן עיסוקו של הנאשם אינו בהשכרת דירות למגורים אלא בסחר ביהלומים - והכל כפי שעולה מהעדויות שמסר הנאשם בבית המשפט. יתר על כן, לו היה הנאשם רוצה בכך, הוא יכול היה לערוך תכנון מס באמצעות רישום כל דירה על שם צאצא אחר ובדרך זו להימנע מחבות מס כלשהי.
20. הגם שאין מחלוקת על כך שהנאשם לא דיווח על הכנסותיו מהשכרת הנכסים - וממילא לא שילם עליהן מס - ב"כ הנאשם ביקש למצוא נסיבות קולה בכך שהנאשם שילם את כל המיסים שנדרשו הן בעת רכישת הנכסים והן בעת מכירתם, וכן בכך שהנאשם, כתושב חוץ, פעל בעניין הנכסים לא באופן ישיר אלא אך ורק באמצעות מיופה-הכוח (מר שמש). הנאשם נתן אמון מלא במר שמש אשר - כך לטענת הנאשם - הפר אמון זה.
21. ב"כ הנאשם הדגיש, כי כבר בתחילת הדרך, עוד בחקירה ברשות המיסים, הודה הנאשם בעיקר העובדות שבהן הודה בסופו של דבר גם במסגרת הסדר הטיעון. צא ולמד, שניהול התיק מטעם ההגנה - עד להגעה להסדר הטיעון - היה במקומו ואף ראוי; ובוודאי שאינו יכול להיזקק לחובת הנאשם. יתר על כן, כחלק מהודאת הנאשם בעובדות ונטילת האחריות הסיר הנאשם את המחדל במלואו ובאופן מיידי, דהיינו: עוד לפני הגשת כתב האישום. יתר על כן, במסגרת הסכם השומה שילם הנאשם סך של 295,000 ₪, הכולל הפרשי ריבית ושיערוך, ומכאן שזהו הסכום שנגרע מאוצר המדינה בגין ביצוע העבירות; ואף סכום זה לא נגרע בסופו של דבר מאוצר המדינה שכן הוא שולם במלואו על-ידי הנאשם.
22. ב"כ הנאשם הדגיש עוד את סכום הקנס הגבוה-מאוד שעליו הוסכם בין הצדדים וטען כי מתחם העונש ההולם בנסיבות מקרה זה אינו עולה, ברף התחתון שלו, על חודשיים מאסר בפועל שניתן

לשאתם בדרך של עבודות שירות. בהקשר זה הגיש ב"כ הנאשם, בשלב מאוחר יותר, קלסר אסמכתאות הכולל מקרים רבים שבהם הושתו עונשי מאסר שניתן לשאתם בדרך של עבודות שירות (ר' במיוחד ע"פ (מחוזי תל-אביב) 43832-10-13 **שאול נ' מדינת ישראל** (17.02.2014)).

23. לבסוף, בכל הקשור לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירות הרחוב ב"כ הנאשם בתיאור הפגיעה שתיגרם לנאשם במישור המקצועי כתוצאה מעצם הרשעתו; את ההשלכות החמורות על הנאשם ומשפחתו, בפרט נוכח גילם המתקדם של הנאשם ואשתו; את עברו הנקי מרב של הנאשם ואת פעילותו למען קהילת אנטוורפן ולמען מדינת ישראל; את נטילת האחריות על-ידי הנאשם ואת תיקון תוצאות העבירה; ואת חלוף הזמן הרב מאז ביצוע העבירות.

24. על רקע זה עתר ב"כ הנאשם ביקש להימנעות מהשתתף מאסר בפועל לתקופה כלשהי, ולחלופין להשתתף תקופה מינימלית שניתן לשאת בדרך של עבודות שירות. עוד עתר ב"כ הנאשם - ככל שבית המשפט יחליט להשית על הנאשם עבודות שירות - לעשיית שימוש בסמכות בית המשפט לפי הוראות סעיף 51(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), ונוכח גילו המתקדם של הנאשם ונסיבותיו המיוחדות לקבוע לו שעות עבודה מקוצרות.

25. בתום טיעוני ב"כ הנאשם נשא הנאשם את דברו האחרון לעונש. הנאשם דיבר בהתרגשות רבה והרחיב בתיאור הרקע לפרשה מושא כתב האישום המתוקן. עוד הזכיר הנאשם את מצבו הבריאותי ואת הניתוח שאותו עבר במהלך ניהול המשפט, וביקש התחשבות במצבו ובמצבה של אשתו.

ג. דין והכרעה:

26. על פי הוראות חוק העונשין, בעת גזירת עונשו של נאשם על בית המשפט לקבוע, תחילה, את מתחם העונש ההולם לאירוע שבגיניו הורשע הנאשם ולאחר מכן לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם זה; והכל כאמור בהוראות סעיף 40ג יחד עם סעיף 40ג לחוק העונשין.

27. הקושי במקרה דנא נובע מכך שחוק העונשין (תיקון מס' 113), תשע"ב-2012 (להלן - תיקון 113), אשר תיקן את חוק העונשין והוסיף לו את ההוראות הנ"ל, אינו כולל התייחסות למצבים של הסדרי טיעון. זאת, חרף העובדה שהשיקולים העומדים ביסוד גזירת הדין במסגרת הסדרי טיעון הינם שונים מהותית מהשיקולים שעל בית המשפט לשקול בגזירת הדין לפי הוראות תיקון 113.

28. בתי המשפט נדרשו אפוא לשאלה אם יש מקום להיזקק לקביעת מתחם העונש ההולם גם במקרים בהם הצדדים הגיעו להסדר טיעון הכולל הסכמות עונשיות, בפרט במקרים בהם הצדדים עצמם אינם טוענים למתחם עונש הולם קונקרטי. טרם התגבשה בפסיקה הסכמה כללית בשאלה זו. יחד עם זאת, הגם שהדעה המקובלת היא שהוראות תיקון 113 חלות גם במקרים של הסדרי טיעון (ר' למשל ע"פ 2524/15 **שפרנוביץ נ' מדינת ישראל** (08.09.2016)), בפסקה 18 לפסק הדין, בפועל ההיזקקות לקביעת מתחם העונש ההולם מתחייבת רק כאשר סבירות הסדר הטיעון אינה ברורה על פניה (לניתוח הסוגיה תוך הפניה לאסמכתאות רלוואנטיות ר' בגזר דינה של כב' השופטת נ' תבור בת"פ 36193-11-16 **מדינת ישראל נ' קנוכלמן** (03.01.2017)), בפסקה 21 ואילך לגזר הדין).

29. כידוע, המבחן לבחינת סבירותו של הסדר טיעון הוא "מבחן האיזון", אשר נקבע בזמנו בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל** (25.12.2002)). לאורו של מבחן זה, בענייננו - בהתחשב במכלול נסיבות העניין כפי שפורטו בהרחבה בטיעוני ב"כ שני הצדדים, כמו גם במדיניות הענישה הנהוגה -

עסקין בהסדר טיעון סביר על פניו. לפיכך על בית המשפט לכבד את הסדר הטיעון; וממילא גם ברור כי אין מקום וצורך להרחיב כאן בדיון בסוגיית מתחם העונש ההולם.

30. באשר לרכיב הענישה של מאסר בפועל, קיימות במקרה זה מספר נסיבות-קולה מהותיות, המטות את הכף לעבר השתת ענישה ברף נמוך מזה לו עותרת המאשימה; כלהלן:

(א) תיקון כתב האישום - כתב האישום תוקן באופן מהותי, כך שנמחק נכס וסכום השמטת ההכנסה תוקן לפחות ממחצית הסכום שנטען בכתב האישום המקורי. תיקון זה אף עולה בקנה אחד עם עמדת ההגנה, שכאמור מתחילת הדרך הציבה את סכום ההשמטה הנטען בכתב האישום במוקד המחלוקת שבינה לבין התביעה. מכאן, שהגם שהנאשם עמד בתחילת הדרך על שמיעת הראיות, בפועל עניינו דומה לזה של נאשם אשר נטל אחריות על מעשיו כבר בשלבים המוקדמים של ההליך.

(ב) הפגיעה שנגרמה לאוצר המדינה - הגם שסכום השמטת ההכנסה הנקוב בכתב האישום המתוקן הינו סכום ניכר ומשמעותי (₪ 3,500,000), בפועל הפגיעה שנגרמה לאוצר המדינה, כפי שבאה בסופו של דבר לידי ביטוי בהסכם השומה שנערך בין הנאשם לבין פקיד השומה, פחותה מעשירית מכך.

(ג) הסרת המחדל - הנאשם הסיר את המחדל במלואו ובאופן מידי, עוד בטרם הגשת כתב האישום נגדו. אכן, בהסרת מחדל אין כדי לאיין את העבירה: מי שמסיר מחדל רק מתקן בדיעבד את תוצאותיה של עבירה פלילית, אותה הוא ביצע, וממילא אינו עושה מעשה חסד עם הרשות. יחד עם זאת, בעבירות פיסקליות ישנה משמעות מהותית להסרת מחדל מלאה, בפרט כשהיא נעשית באופן מידי.

(ד) חלופ הזמן מאז ביצוע העבירות - מקובל עליו טיעון ב"כ המאשימה כי בהשוואה לתיקים כלכליים אחרים לא ניתן לומר כי במקרה דנא מדובר בחלופ זמן חריג. יחד עם זאת, אין עסקין כאן בתיק בעל היקף ראייתי משמעותי באופן כזה שניתן לומר כי אין משקל לעובדה שמאז תום ביצוע העבירות חלפו כבר חמש שנים, בפרט בהתחשב בכך שכתב האישום הוגש רק בשנת 2016.

(ה) הענישה הפיסקלית - שעליה הוסכם במסגרת הסדר הטיעון, הינה ענישה מחמירה מאוד.

(ו) נסיבותיו האישיות המיוחדות של הנאשם - הנאשם דנא הינו ללא ספק יוצא דופן וייחודי בנסיבותיו: **ראשית**, מדובר בנאשם שכבר עבר את גיל הגבורות, והינו סב לנינים רבים; **שנית**, מדובר בנאשם שעברו ללא כל רבב, אשר פעל במהלך שנים ארוכות למען הכלל והמדינה (כעולה מהמוצגים 1/ס); **ושלישית**, אישיותו הייחודית של הנאשם ניכרה בעדותו ובדברים הנוספים שנשא בבית המשפט, ועל אף נטייתו הבולטת להתרגשות ולדברנות-יתר ניתן היה להתרשם לחיוב מאופיו ומכנותו. יתר על כן, מקובלת עליו טענת ב"כ הנאשם כי יש מקום להתחשבות קולה מסוימת - במישור הענישה, להבדיל ממישור האחריות - בכך שהנאשם התגורר בתקופה הרלוואנטית בחו"ל ופעל בעניין השכרת הנכסים באמצעות מיופה-כוח.

31. עוד יש להדגיש, כי אין מקום לקבל את טיעון המאשימה שלפיו יש להחמיר עם הנאשם נוכח ההלכה האזרחית, שנפסקה לאחרונה בעניין **לשם**, וזאת ממספר טעמים מצטברים:

ראשית, במסגרת טיעון לחומרת העונש אין מקום להפנות להלכה אזרחית שנפסקה שנים לאחר מועד ביצוע העבירות בהן הורשע הנאשם. לא זו אף זו: כאשר אין מחלוקת, כבעניינו, כי המחדל הוסר כבר לפני זמן רב במסגרת הסכם שומה, אין כל מקום לנסות לרמז שסכום המס אותו חייב היה הנאשם לשלם היה למעשה גבוה יותר מזה ששולם בפועל במסגרת ההסכם האמור.

שנית, דווקא עיון בהלכה שנפסקה בעניין **לשם** מדגיש את הזהירות הרבה בה יש לנקוט בכל הקשור לניסיון להקיש מהלכות אזרחיות מגמה להחמרת האחריות או הענישה בפלילים. בניגוד לנטען, בעניין **לשם** לא נקבעה הלכה שלפיה מעצם ריבוי נכסים יש לפסוק כי הכנסה מהשכרתם נחשבת ל"הכנסה מעסק", אלא סוכמו ונקבעו מבחנים מורכבים להגדרת "הכנסה מעסק" - שכלל לא ברור אם הם מתאימים לעניינו (ר' בפסק דינו של כב' השופט ד' מינץ, בפסקה 31 ואילך); בפרט כאשר בעניין **לשם** דובר במספר נכסים גדול באופן משמעותי (ר' שם, בפסקה 58).

בהקשר זה גם לא למותר לשוב ולהזכיר את עיקרון-היסוד בדבר שירותים המשפט הפלילי ואת הצורך להבחין הבחן-היטב בין האחריות האזרחית לבין האחריות בפלילים (ר' א' בנדור וה' דנציג-רוזנברג, "המעמד החוקתי של שירותים המשפט הפלילי", **ספר אליהו מצא** (תשע"ה-2015), בעמ' 373). דומה, כי היבט זה נכון במיוחד במישור הפיסקלי, שהרי ברור כי אין ללמוד מעצם העובדה שבית משפט אזרחי פסק נגד הנישום (ולטובת פקיד השומה) שהנישום או נישומים דומים לו ביצעו עבירה פלילית או שיש להחמיר בעונשם.

32. העולה מכל המקובץ הוא שיש מקום, כאמור, לכיבוד הסכמות הצדדים במסגרת הסדר הטיעון, ובאשר לרכיב הענישה של מאסר בפועל יש לגזור עונש שניתן לשאתו בדרך של עבודות שירות. יחד עם זאת, אין מקום להיעתר לבקשת ההגנה לקביעת שעות עבודה מופחתות במסגרת סמכויות בית המשפט לפי הוראות סעיף 51(ב) לחוק העונשין. כפי שצוין כבר לעיל, הנאשם אמנם עבר ניתוח במהלך ניהול המשפט, אך על אף גילו המתקדם מצבו הרפואי אינו חריג במידה המצדיקה קביעת שעות עבודה מופחתות כמבוקש.

33. לפיכך - ובהתחשב בשיקולים לכך חומרה ולכך קולה, אשר פורטו לעיל - אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

(א) 6 חודשי מאסר בפועל.

הנאשם יישא את עונש המאסר בדרך של עבודות שירות, כאמור בחוות דעתו של הממונה על עבודות השירות בשירות בתי הסוהר מיום 26.3.2018.

על הנאשם להתייצב לנשיאת עונשו במשרדי הממונה על עבודות השירות, ביום 23.5.2018 עד השעה 08:00.

מובהר בזה לנאשם כי בכל הקשור לעבודות השירות עליו לציית להוראות הממונה על עבודות השירות, או למי שהוסמך לכך מטעמו. עוד מובהר לנאשם, כי במידה ולא יציית להוראות כאמור הוא עשוי לשאת את מאסרו, או את יתרת מאסרו, במאסר מאחורי סורג ובריא בבית סוהר.

(ב) מאסר על תנאי למשך 6 חודשים, אותו לא יישא הנאשם אלא אם כן יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, עבירה לפי הוראות פקודת מס הכנסה.

(ג) קנס בסך של 1,500,000 ₪, או שישה חודשי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ביום 23.12.2018 מתוך הערבות בסכום זה שהפקיד הנאשם בתיק בש"ע
24201-03-16.

זכות ערעור בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, כ"ד ניסן תשע"ח, 09 אפריל 2018, בנוכחות הצדדים.